

22.8.2012

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Kirjaamo kirjaamo@minedu.fi

Asia: OAJ:n lausunto ruotsin kielen opetuksen kehittämisryhmän raportista (2012:9) ja siinä tehdyistä ehdotuksista

Viite: Lausuntopyyntönnö 22.5.2012 Dno OKM/77/040/2011

Pyydettyinä lausuntona ruotsin kielen opetuksen kehittämistyöryhmän raportista Toiminnallista ruotsia – lähtökohtia ruotsin opetuksen kehittämiseksi toisena kotimaisena kielenä esittää Opetusalan Ammattijärjestö OAJ seuraavan:

Työryhmän tehtävänä oli tarkastella ruotsin kielen opetusta ja tehdä siihen liittyviä parannusehdotuksia kielellisen yhdenvertaisuuden turvaamisen näkökulmasta. Työryhmä on tehnyt perusteellista työtä ja kuullut asiantuntijoita laajasti. Työryhmä kuuli työnsä aikana mm. ruotsin opettajien järjestöedustajia ja OAJ:llä oli edustus työryhmässä. Laaditut taustaselvitykset ovat perusteellisia ja hyviä sekä kehittämis ehdotukset oikean suuntaisia.

Työryhmän perustaminen oli sijoitettu ajankohtaan, jolloin perusopetuksen tuntijakoa uudistettiin ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden uudistamistyö odotti käynnistymistään. Ajankohta oli siis otollinen ja työryhmän esitys on kesällä tehdyn perusopetuksen tuntijakopäätöksen myötä jo osin alkanut toteutua esim. A2-kieltä ja B1-kieltä koskevien ehdotusten osalta (työryhmä esitykset 1-3).

B1-ruotsin opetuksen varhentaminen alakoulun puolelle ja A-ruotsin tarjonnan lisääminen ei ole ongelmatonta. A-kielen opetuksen tulee alaluokilla olla työryhmän raportin mukaisesti ”toiminnallista” ja lähellä alkuopetusta, tämä on järkevää ottaa huomioon myös opetussuunnitelmia uudistettaessa. Mistä saadaan tarvittavat kelpoiset opettajat sellaisiin pieniin yksiköihin, joiden yhteydessä ei ole yläkoulua? Yksi ratkaisu on luokanopettajien erikoistumisopintojen lisääminen ruotsissa. Kelpoisten opettajien varmistamiseksi on opetus- ja kulttuuriministeriön selvitettävä asiaa mahdollisimman pian.

Monilla paikkakunnilla vallitseva asenneilmapiiri vaikeuttaa ruotsin opettamista ja opiskelua. Työryhmän esitykset nykyistä toiminnallisemmasta kielenopetuksesta ja uusista oppimateriaaleista voivat omalta osaltaan vaikuttaa ruotsin opiskeluun kohdistuviin asenteisiin myönteisellä tavalla. Vaikuttaminen asenneilmapiiriin on haasteellista ja vaatii myös muita pitkäjänteisiä toimia ja tukea ruotsin opiskelulle ja opettamiselle.

22.8.2012

Työryhmä esittää toisen kotimaisen kielen aloitusmahdollisuutta (B3) toisella asteella sekä ruotsin opintojen tarjoamista maahanmuuttajille korkeakouluopintojen aikana. Esitykset ovat erittäin kannatettavia. Toteutumisen varmistamiseksi on huolehdittava myös riittävästä resursoinnista.

Useat työryhmän esityksistä ovat sellaisia, ettei niitä voi toteuttaa, jollei julkinen valta nykyistä enemmän sitoudu koulutuksen kehittämiseen huolehtimalla rahoituksen turvaamisesta opettajien täydennyskoulutukseen. Täydennyskoulutusta tarvitaan mm. oppiaineiden integroinnissa, opetusmenetelmien kehittämisessä, opinto-ohjauksen kehittämisessä ja kielikylpyopetuksen kehittämisessä (työryhmän esitykset 4-17). Ilman rahoitusta ei kehittämistä voida toteuttaa.

OPETUSALAN AMMATTIJÄRJESTÖ OAJ
Edunvalvontaosasto

Heljä Misukka
koulutusjohtaja

Olavi Arra
erityisasiantuntija